

عنوان مقاله:

ارزیابی خصوصیات زراعی و انتخاب ژنوتیپ های نخود متحمل به سرما در کشت پاییزه مناطق سرد کشور در شرایط دیم

محل انتشار:

نهمین کنگره علوم زراعت و اصلاح نباتات ایران (سال: 1385)

تعداد صفحات اصل مقاله: 1

نویسنده:

یداله فرایدی - عضو هیات علمی موسسه تحقیقات کشاورزی دیم کشور

خلاصه مقاله:

عملکرد نخود در کشت پاییزه در مقایسه با کشت بهاره آن بیشتر است. این امر می تواند افزایش سطح زیر کشت و تولید این محصول پروتئینی را در ایران به دنبال داشته باشد. یکی از عواملی که سبب محدودیت کشت پاییزه نخود در مناطق سردسیر کشور می شود، صدمات ناشی از سرما و یخبندان است. به منظور بررسی مقاومت به سرما و معرفی ارقام مقاوم به سرما و افزایش عمل کرد نخود در مناطق سردسیر غرب کشور، ۱۰ ژنوتیپ پیشرفته نخود طی دو سال زراعی (۱۳۸۲-۸۳ و ۱۳۸۳-۸۴) در ۳ تکرار در طرح آماری RCBD در ایستگاه تحقیقات کشاورزی دیم مراغه مورد ارزیابی قرار گرفت. تحمل به سرما در ژنوتیپ ها، با شمارش تعداد بوته های سالم و از بین رفته پس از سرمای زمستان بر اساس درصد، ارزیابی گردید. پایین ترین دمای مطلق طی دو فصل رشد ۱۰- و ۷/۵- درجه سانتی گراد بدون پوشش برفی به ترتیب در فروردین سال ۸۳ و ۸۴ بود. در این بررسی صفات تعداد روز از کاشت تا ۵۰٪ گلدهی، تعداد روز از کاشت تا ۵۰٪ رسیدگی، تعداد ساقه های اولیه، تعداد غلاف در بوته، طول دوره پر شدن دانه، در صد مقاومت به سرما، ارتفاع بوته و نهایتاً عمل کرد دانه و وزن صد دانه بذر اندازه گیری و ثبت گردید. نتایج تجزیه واریانس مرکب صفات نشان داد که بین ژنوتیپ ها از نظر وزن صد دانه بذر، تعداد روز از کاشت تا ۵۰٪ گلدهی و ۵۰٪ رسیدگی کامل، ارتفاع بوته، تعداد غلاف در بوته و تعداد ساقه های اولیه، اختلاف آماری معنی داری وجود داشت. فراوانی درصد مقاومت به سرما نشان داد که ژنوتیپ ها ی خیلی مقاوم و مقاوم (۹۱-۱۰۰٪ مقاومت به سرما) صفر درصد و ژنوتیپ های متحمل (۷۱-۹۰٪ مقاومت به سرما) ۸۰٪ فراوانی مقاومت به سرمای زمستانه را به خود اختصاص دادند. ژنوتیپ FLIP 00-78C (با درصد مقاومت به سرمای ۸۸٪ و به عنوان ژنوتیپ م تحمل) بیشترین عملکرد بذر (۱۵۰۷ کیلوگرم درهکتار) را به خود اختصاص داد. بین عملکرد دانه با درصد مقاومت به سرما همبستگی مثبت و معنی دار ($r=0/660^{**}$) وجود داشت. در نهایت ژنوتیپ های FLIP 00-75C، FLIP00-78C و FLIP 96-90C با دارا بودن درجه تحمل به سرمای ۳ و کمتر از ۳، درصد مقاومت به سرمای بیشتر از ۸۳٪، همچنین با داشتن عمل کرد بذر بیشتر از ۱۱۹۰ کیلوگرم درهکتار، به عنوان ژنوتیپ های برتر شناخته شدند.

کلمات کلیدی:

ژنوتیپ، عملکرد بذر، مقاومت به سرما، نخود

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/298532>

